
PROTOCOL

*MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN
KINDERMISHANDELING*

Johannes Calvijn school
koersvast en kindgericht

Protocol: verkort overzicht van de stappen

<p>Stap 1 In kaart brengen van signalen</p>	<p>Stap 1: in kaart brengen van signalen en wanneer nodig de kindcheck <i>De beroepskracht:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • observeert het kind en eventueel overige betrokkene(n) en de interactie tussen beiden • brengt signalen in kaart • gaat in gesprek met de ouder(s) over de zorgen • gaat in gesprek met het kind over de zorgen • gaat in gesprek met betrokkenen over de zorgen • registreert de signalen in zijn/haar persoonlijke one-drive.
<p>Stap 2 Collegiale consultatie</p>	<p>Stap 2: collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis <i>De beroepskracht</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • consulteert bij signalen eerst intern (de intern begeleider). IB overlegt met AF. • IB voert, wanneer nodig, en met toestemming van de ouders, of wettelijke betrokkene(n) overleg met het CJG • IB vraagt anoniem advies bij Veilig Thuis • MT wordt geïnformeerd. • Terugkoppeling naar AF. • IB registreert in one-drive
<p>Stap 3 In gesprek met betrokkenen</p>	<p>Stap 3: In gesprek met ouders en met het kind <i>De beroepskracht, IB'er en evt. TL.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • deelt de zorgen met de ouders/verzorger en/of wettelijk vertegenwoordiger • deelt de zorgen met het kind, naar gelang de zorgen en de leeftijd • deelt de zorg met de andere (wettelijke) betrokkene(n) • geeft ouders én kind de gelegenheid tot meedenken, advies geven en eventueel mee beslissen over vervolgstappen • Maakt gespreksverslag in Parnassys.
<p>Stap 4 Wegen van aard en ernst</p>	<p>Stap 4: Wegen van aard en ernst van het geweld of de verwaarlozing <i>De IB'er:</i> doorloopt de volgende afwegingsvragen, gekoppeld aan 3 meldnormen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Stelt afwegingsvraag 1: heb ik nog een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling? <ul style="list-style-type: none"> ○ Nee → afsluiten ○ Bij twijfels → contact met Veilig Thuis ○ Ja → door naar afweging 2 2) Veiligheid: is er sprake van acute en/of structurele onveiligheid? <ol style="list-style-type: none"> a) Nee → ga verder naar afweging 3 b) Ja of twijfel → melding doen bij VT en nagaan welke hulp nodig is = meldnorm A

	<p>3) Hulp bieden: kan ik hulp bieden of organiseren en kan (de dreiging van) huiselijk geweld en kindermishandeling afgewend worden?</p> <p>a) Nee of twijfel → Melden bij VT = meldnorm B</p> <p>b) Ja → Verder met afweging 4</p> <p>4) Hulp aanvaarden: aanvaard betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 afgesproken?</p> <p>a) Nee → Melden bij VT</p> <p>b) Ja → Hulp in gang zetten, termijnen afspreken m.b.t. effect en casemanagement en taken afspreken, vastleggen en uitvoeren en verder met 5</p> <p>5) Resultaat: leidt de hulp tot de afgesproken resultaat m.b.t. veiligheid, welzijn en/of herstel van de direct betrokkenen?</p> <p>a) Nee of twijfel → Melden bij VT = Meldnorm C</p> <p>b) Ja → Hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen. Leg termijnen en verwachtingen vast</p> <ul style="list-style-type: none"> • In deze stap 4 kan eventueel gebruik gemaakt worden van een veiligheids- en/of risicotaxatie-instrument • TL wordt geïnformeerd • Bij afsluiten bespreken op IB • registreert op vertrouwelijke schijf IB
<p>Stap 5 Beslissen a,d,h.v. het afwegingskader</p>	<p>Stap 5: Beslissen a,d,h.v. het afwegingskader <i>De TL en IB</i></p> <p>Indien uit na het doorlopen van de afwegingsvragen duidelijk wordt dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Melden noodzakelijk is • Het wel of niet mogelijk is om hulp te organiseren of in te zetten, <p>is het de verantwoordelijkheid van IB en TL om dit met Veilig Thuis te bespreken en uitvoering te geven aan hetgeen uit de vragen naar voren is gekomen. De laatste drie vragen zullen dan (opnieuw) met Veilig Thuis besproken worden. Vervolgens wordt er in gezamenlijkheid gekeken wat de mogelijkheden zijn. Hierbij kan gedacht worden aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hulp te organiseren indien melden niet noodzakelijk is en de betrokkenen meewerken aan de (te organiseren) hulp. Hierbij wordt gezorgd voor een warme overdracht. • te monitoren of de gegeven hulp afdoende is door in contact te blijven met de oudere en de (wettelijke) betrokkene(n) • bij aanhoudende zorgen opnieuw in overleg met betrokkenen, hulpverlening en/of Veilig Thuis te gaan of alsnog/weer een melding te doen • te registreren op vertrouwelijke schijf IB

Inleiding en visie vanuit de organisatie

Vanuit de Bijbelse opdracht om kinderen op te voeden en te onderwijzen hebben we de taak om de veiligheid van de aan ons toevertrouwde kinderen te beschermen. Kinderen moeten zich veilig voelen. Als die veiligheid bedreigd wordt door mensen van wie de kinderen afhankelijk zijn, mensen in de huiselijke kring, hebben andere opvoeders een belangrijke rol. Voor de Calvijnschool zijn dat in veel gevallen de leerkrachten en onderwijsassistenten, maar ook de conciërge en managementassistente hebben hierin een taak.

Zij hebben de taak scherp te signaleren en tijdig te handelen, zodat het huiselijk geweld en/of de kindermishandeling zo vroeg mogelijk kan worden gestopt. Het signaleren en handelen moet echter wel op een gedegen en adequate manier gebeuren. De overheid stelt daarom vanaf 1 juli 2013 scholen verplicht een Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling te hanteren. Dit is een organisatie specifiek stappenplan dat de beroepskrachtstap voor stap door het proces leidt vanaf het moment dat hij signaleert tot het moment dat hij eventueel een beslissing neemt over het doen van een melding. Zie hiervoor ook het brancheprotocol in de bijlage: Onderwijs afwegingskader, juli 2018.

De Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling heeft als doel dat er sneller en adequater wordt ingegrepen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode biedt een concreet stappenplan waaruit blijkt wat professionals moeten doen bij signalen van geweld of verwaarlozing bij kinderen en/of hun ouder(s).

En dat werkt. Professionals met een meldcode grijpen drie keer vaker in dan professionals zonder meldcode.

De aandachtsfunctionaris(-sen) voor de Calvijnschool is:

Naam + afdeling	Mailadres	Telefoonnummer	Bereikbaarheid
Dieke Berkhof	dberkhof@calvijnschoolveenendaal.nl	0318-553733	Ma en do.mo

Bij dit protocol behoren de volgende bijlagen:

- Het afwegingskader met voorbeelden van acuut- en structureel geweld en disclosure
- Handelingskader onderwijs
- Signalenlijst voor 4-12 jaar

De aanvullende informatie is in te zien bij de aandachtsfunctionaris.

Uitleg verbeterde Meldcode HG en KM

De wet Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling is ingegaan op 1 juli 2013 en op 1 januari 2019 is de verbeterde Meldcode in werking getreden. De Meldcode bestaat uit 5 stappen inclusief een afwegingskader. Dit afwegingskader geeft sturing aan de professional wanneer er een melding bij Veilig Thuis dient te worden gedaan. Dit organisatieprotocol geeft uitleg over het gebruik van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (kortweg: de Meldcode) binnen onze organisatie. Er wordt aandacht besteed aan:

- De 5 stappen
- Het afwegingskader, bestaande uit:
 - De meldnormen
 - Uitleg van situaties van onveiligheid (acuut en structureel)
 - Disclosure

Deze onderdelen zijn essentieel binnen de Meldcode en staan in onderlinge samenhang met elkaar.

Belangrijke pijlers in de meldcode zijn de termen 'acute en structurele onveiligheid, incl. disclosure'. Hieronder worden deze termen uitgelegd.

Acute onveiligheid en structurele onveiligheid behelzen situaties waarin sprake is van een ernstige bedreiging van de veiligheid en het welzijn van betrokkenen en wijzen veelal op complexe en hardnekkige problematiek¹.

Acute onveiligheid

Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Toelichting

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.

Voorbeelden

- Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft.
- (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe.
- Poging tot verwurging.
- Wapengebruik.
- Geweld tijdens de zwangerschap.
- (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar.
- Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking).
- Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel.
- Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en

¹ Basisdocument: het afwegingskader in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (2018)

afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt.

- Vrijheidbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn.
- Acut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs.
- Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene
- Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken
- Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt
- etc.

Structurele onveiligheid:

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.

Toelichting

Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (plegerschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Voorbeelden

- Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige (psychosociale, relationele) problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden.
- Vergelijkbare situaties met kwetsbare ouderen en een mantelzorger.
- Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken.
- Escalerende vormen van stalking in partnerrelaties.
- Minderjarige die geregeld getuige is van huiselijk geweld tussen ouders.
- Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben.
- Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden.
- etc.

Disclosure

Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Toelichting

Als een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/verzorgers bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex)partnerstalking, huwelijksdwang, mensenhandel, eengerelateerd geweld en oudermishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer. Bij de keuze voor wel/niet melden staat de veiligheid van het slachtoffer altijd voorop.

De stappen van de meldcode

De meldcode bestaat uit 5 stappen. De stappen die hieronder worden beschreven zijn in een bepaalde volgorde gerangschikt, maar deze volgorde is niet dwingend. Waar het om gaat, is dat de organisatie op enig moment in het proces alle stappen hebben doorlopen, voordat wij besluiten om al dan niet hulp in te zetten of een melding te doen. Soms zullen we meteen met de jeugdige, ouder(s) en eventueel andere betrokkenen in gesprek gaan over bepaalde signalen. In andere gevallen zal de beroepskracht/IB eerst overleg willen plegen met een collega of met Veilig Thuis voordat hij het gesprek met de ouders en betrokkenen aangaat. Ook zullen stappen soms twee of drie keer worden gezet. Essentieel is dat zowel het kind/de jeugdige als de ouder(s) bij alle stappen betrokken worden. Bij specifieke vormen van geweld, zoals bij eengerelateerd geweld, meisjesbesnijdenis en huwelijksdwang moeten de stappen nader worden ingekleurd omdat dan een andere aanpak nodig kan zijn. De stappen van de meldcode kunnen ook op ieder moment worden afgesloten.

Stap 0: Preventie en vroegsignalering

Stap 0 is wettelijk gezien geen stap van de Meldcode, maar is binnen de Calvijnsschool van belang omdat observatie een wezenlijke taak van de beroepskracht is. In stap 0 is er nog niet per definitie sprake van vermoedens van huiselijk geweld/kindermishandeling. Er zijn echter wel zorgen omtrent de opgroei- en opvoedsituatie, de draagkracht van ouders en/of andere aspecten.

Binnen de Calvijnsschool wordt als volgt vorm gegeven aan vroegsignalering:

- Alle medewerkers zijn op de hoogte van hun verantwoordelijkheid als het gaat om signaleren van zorg/bijzondere situaties.
- Het is normaal dat signalen besproken worden met de direct betrokkenen.
- Bij oudersignalen of ouderproblematiek, wordt de kindcheck vanaf het eerste begin meegenomen en wordt de veiligheid van de kinderen steeds opnieuw bekeken.
- Bij twijfel kan elke medewerker terecht bij de IB'er om te sparren over vervolgstappen.
- In overleg met IB, kan in stap 0 een signaal worden afgegeven in de verwijzindex. Hiermee laat de organisatie de eigen betrokkenheid bij een jeugdige (tot 23 jaar) en de bereidheid tot samenwerking zien. Voor het gebruik van de verwijzindex zijn binnen de organisatie afspraken gemaakt, zie verderop in dit protocol.
- De Calvijnsschool werkt samen met het CJG. Zij bieden preventie aan op de volgende manieren: informatieve bijeenkomsten, inloopspreekuren, enz.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Als een beroepskracht signalen heeft van huiselijk geweld of kindermishandeling, legt hij deze vast. Hiervoor gelden de volgende afspraken en instructies:

- De beroepskracht noteert signalen in een Word-document dat wordt opgeslagen in eigen one-drive
 - Dit document wordt gedeeld met de duo-collega en de IB'er.
 - Bij de jaarovergang – indien nodig- ook delen met nieuwe beroepskracht(en).
 - Ook verwijzingen naar gespreksverslagen en signalen die de signalen tegenspreken worden in dit document opgenomen
 - Komt informatie van een ander, dit dan ook vermelden.
 - Probeer zo concreet en feitelijk mogelijk te zijn, denk aan datumvermelding.
- De beroepskracht gaat in gesprek met de ouder(s) over de zorgen.
- De beroepskracht gaat in gesprek met het kind over de zorgen.

- Hier wordt ook de kindcheck uitgevoerd: Is de aanwezige problematiek van de volwassene een risico voor de (klein)kinderen waarvoor zij zorgen? Dit geldt ook wanneer een kind door eigen problematiek gevaarlijk kan zijn voor (jongere) broertjes en zusjes.
- De beroepskracht doet bovenstaande in samenspraak met IB.

Stap 2: Collegiale consultatie

- De beroepskracht consulteert bij signalen eerst intern (de intern begeleider). De signalen worden besproken. IB overlegt met AF. De betrokkenen bepalen samen de volgende stap. Het kan zijn dat er meer signalen nodig zijn, er vervolgstappen genomen moeten worden of de meldcode gesloten kan worden.
- Mocht er in stap 0 onvoldoende redenen zijn geweest om een signaal in de Verwijsindex te zetten, dan dit hier opnieuw overwegen.
- Wanneer nodig, en met toestemming van de ouders, of wettelijke betrokkene(n) wordt overleg gevoerd met het CJG. Indien mogelijk spreken we met de medewerker die al betrokken is bij het gezin/de leerling.
- IB vraagt anoniem advies bij Veilig Thuis (0800-2000), school is dan niet anoniem, kind blijft wel anoniem.
De medewerkers kunnen ook adviseren over de te zetten stappen en over het voeren van gesprekken met kinderen over de signalen.
- De TL wordt geïnformeerd.
- De IB'er zorgt voor terugkoppeling naar de AF.
- In stap 2 besluiten we ook of we wel/niet in gesprek gaan met de ouders/verantwoordelijken. We gaan niet in gesprek als de veiligheid van een van de betrokkenen in het geding komt.
- De beroepskracht (leerkracht of IB) registreert in het one-drive document wat de beroepskracht bij stap 1 heeft aangemaakt.

Stap 3: In gesprek met ouder(s) en met het kind

- N.a.v. de signalen en de collegiale consultatie deelt de beroepskracht (samen met de IB'er en evt. de TL) de zorgen met de ouders/verzorger en/of wettelijk vertegenwoordiger. In het kader van de openheid wordt het gesprek zo snel mogelijk gedaan. Soms worden hierdoor vermoedens weggenomen. Als dat niet het geval is, worden de volgende stappen gezet.

In het gesprek gaat het erom dat de beroepskracht:

1. het doel van het gesprek uitlegt
2. de signalen, dit wil zeggen de feiten die hij heeft vastgesteld en de waarnemingen die hij heeft gedaan, bespreekt;
3. ouders/leerling uitnodigt om daarop te reageren;
4. en pas na deze reactie zo nodig komt tot een interpretatie van wat hij heeft gezien en gehoord en wat hem in reactie daarop verteld is.

In sommige situaties kan er worden afgezien van een gesprek. Dat geldt als de veiligheid van één van de betrokkenen in het geding kan raken of als het vermoeden bestaat dat de betrokkene het contact met de beroepskracht zal verbreken.

- De beroepskracht deelt de zorgen evt. met het kind, naar gelang de zorgen en de leeftijd
- De beroepskracht deelt de zorg met de andere (wettelijke) betrokkene(n)
- De beroepskracht geeft ouders én kind de gelegenheid tot meedenken, advies geven en eventueel mee beslissen over vervolgstappen
- De IB'er maakt een gespreksverslag in ParnasSys, dit is in te zien door de ouders.

Een gesprek met (een van) de ouders kan achterwege blijven in verband met de veiligheid van het kind of die van anderen. Bijvoorbeeld als de beroepskracht redenen heeft om aan te nemen dat hij het kind dan uit het oog zal verliezen omdat de ouders het kind van school zullen halen of dat het eengerelateerd geweld zal escaleren.

Stap 4: Wegen van aard en ernst van het geweld of de verwaarlozing

De IB'er (samen met de beroepskracht) doorloopt de volgende afwegingsvragen, gekoppeld aan 3 meldnormen. De IB'er neemt hierin de leiding.

1. **Stelt afwegingsvraag 1:** Heb ik nog een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling?
 - a) Nee → afsluiten
 - b) Bij twijfels → contact met Veilig Thuis door IB'er.
 - c) Ja → door naar afweging 2

2. **Veiligheid:** is er sprake van acute en/of structurele onveiligheid? Voor uitleg hierover, zie voorgaande.
 - a) Nee → ga verder naar afweging 3
 - b) Ja of twijfel → melding doen bij Veilig Thuis en nagaan welke hulp nodig is = **meldnorm A**. Melding wordt gedaan door de IB'er. Betreft het meerdere kinderen uit een gezin, dan wordt MT'er met leerlingenzorg in haar portefeuille casemanager.

3. **Hulp bieden:** kan ik hulp bieden of organiseren en kan (de dreiging van) huiselijk geweld en kindermishandeling afgewend worden? Hierbij kun je bijv. denken aan hulp vanuit CJG of samenwerkingsverband.
 - a) Nee of twijfel → Melden bij Veilig Thuis (VT) = **meldnorm B**
 - b) Ja → Verder met afweging 4

4. **Hulp aanvaarden:** aanvaard betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 afgesproken?
 - a) Nee → Melden bij VT. Melding wordt gedaan door de IB'er. Betreft het meerdere kinderen uit een gezin, dan wordt MT'er met leerlingenzorg in haar portefeuille casemanager.
 - b) Ja → Hulp in gang zetten, termijnen afspreken m.b.t. effect en casemanagement en taken afspreken, vastleggen en uitvoeren. De IB'er is hierin de aangewezen persoon om externe hulpverleners uit te nodigen.

5. **Resultaat:** leidt de hulp tot de afgesproken resultaat m.b.t. veiligheid, welzijn en/of herstel van de direct betrokkenen?
 - a. Nee of twijfel → Melden bij VT = Meldnorm C
 - b. Ja → Hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen. Leg termijnen en verwachtingen vast.
 - Omdat bovenstaande vaak vertrouwelijke informatie bevat, vindt verslaglegging plaats op de IB-schijf.
 - Wordt er besloten een melding te doen, dan wordt dit gedeeld met ouders. Indien mogelijk in een gesprek.
 - TL wordt geïnformeerd en ook de andere betrokkenen (indien nodig). Denk bijv. aan betrokken onderwijsassistenten.
 - Bij afsluiten Meldcode benoemen we dat op IB-overleg

Stap 5: Beslissen aan de hand van het afwegingskader

Indien uit het doorlopen van de afwegingsvragen duidelijk wordt dat:

Melden noodzakelijk is en het wel of niet mogelijk is om hulp te organiseren of in te zetten, is het de verantwoordelijkheid van IB en TL om dit met Veilig Thuis te bespreken en uitvoering te geven aan hetgeen uit de vragen naar voren is gekomen. IB, TL en leerkracht bespreken dit voor. De laatste drie vragen zullen dan (opnieuw) met Veilig Thuis besproken worden. Vervolgens wordt er in gezamenlijkheid gekeken wat de mogelijkheden zijn. Hierbij kan gedacht worden aan:

- hulp organiseren, indien melden niet noodzakelijk is en de betrokkenen meewerken aan de (te organiseren) hulp. Hierbij wordt gezorgd voor een warme overdracht. Dit wordt georganiseerd door IB. Hulp kan bijv. gegeven worden door CJG, samenwerkingsverband of andere externen.
- monitoren of de gegeven hulp afdoende is door in contact te blijven met de oudere en de (wettelijke) betrokkene(n). Dit is in eerste instantie de taak van de leerkracht, IB blijft op de hoogte en zal gesprekken met betrokkenen organiseren, indien nodig.
- bij aanhoudende zorgen opnieuw in overleg met betrokkenen, hulpverlening en/of Veilig Thuis te gaan of alsnog/weer een melding te doen.

IB zorgt voor registratie op vertrouwelijke schijf IB.

Stap 6: Monitoring, nazorg en evaluatie

- De leerkracht/onderwijsassistent is de eerst aangewezen persoon om te monitoren hoe het met de leerling/het gezin gaat. Mochten er weer zorgen ontstaan, dan is het goed om opnieuw de meldcode door te lopen.
- IB informeert bij de groepsleerkracht hoe het gaat met het kind/gezin. Dit gebeurt minimaal 1x per 6 weken voor een bepaalde periode.
- Na het sluiten van de meldcode evalueren we het proces met de beroepskrachten en indien mogelijk ook met ouders/verantwoordelijken.

De Kindcheck

De kindcheck is onderdeel van de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De kindcheck is in eerste instantie bedoeld voor professionals die werken met volwassen cliënten. Doel van de kindcheck is dat de professional, in het contact met de volwassen cliënt, nagaat of zij door hun specifieke problematiek een risico zijn voor de veiligheid van hun (klein)kinderen om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden. De kindcheck is bedoeld om na te gaan of er risico's zijn voor de kinderen die afhankelijk zijn van de betreffende (groot)ouder. Denk hierbij aan verslaving, ernstige psychiatrische klachten, partnergeweld, suïcide pogingen etc. De kindcheck geldt ook bij broertjes en zusjes van een adolescent waar de professional contact mee heeft én bij zwangere vrouwen die door hun levensstijl een gevaar vormen voor hun ongeboren kind. Op basis van de oudersignalen kan een melding gedaan worden bij Veilig Thuis.

De kindcheck start al in stap 0 en wettelijk gezien, vindt de Kindcheck plaats in stap 1 van de meldcode.

De professional zal in elke zorgelijke situatie van een volwassene vragen of hij/zij voor minderjarige (klein)kinderen zorgt. Zijn er twijfels over de veiligheid van deze kinderen? Dan doorloopt de medewerker de stappen van de meldcode. Voor medewerkers van de Calvijschool is de Kindcheck op de volgende manier van belang:

- Als we horen van zorgen bij ouders/verantwoordelijken kan dit gevolgen hebben voor de kinderen.

- Als er zorgen zijn bij één van de kinderen, kan de veiligheid van de andere kinderen in het geding zijn.

Verantwoordelijkheden binnen de organisatie

Een van de wettelijke eisen is dat duidelijk staat omschreven wie binnen de organisatie welke specifieke verantwoordelijkheid heeft met betrekking tot de stappen van de meldcode.

Beroepskracht en vrijwilligers: iedere medewerker of vrijwilliger is verantwoordelijk om te signaleren en op basis van signalen te handelen. Afhankelijk van de situatie, gaat de medewerker het gesprek over eerste signalen en zorgen aan met de betrokkenen (stap 0 / stap 1)/ overlegt direct met de IB'er van de betreffende bouwgroep.

Verder dient de medewerker er zorg voor te dragen dat de eigen deskundigheid en kennis m.b.t. het thema geweld in afhankelijkheidsrelaties op peil blijft.

De medewerker dient op de hoogte te zijn van de meldcode en bijbehorende bijlagen.

Jaarlijks staat de meldcode op de agenda van de bouwgroepvergaderingen.

Aandachtsfunctionaris: de aandachtsfunctionaris heeft verantwoordelijkheden op casusniveau en op organisatieniveau. Op casusniveau functioneert de aandachtsfunctionaris als overlegpartner van de medewerker, in de meeste gevallen één van de IB'ers. Op organisatieniveau is de aandachtsfunctionaris verantwoordelijk voor alle acties behorende bij het implementeren, borgen en gebruik van de Meldcode. Hierbij kan gedacht worden aan: vraagbaak & overlegpartner, (nieuwe) medewerkers informeren en motiveren, zorgdragen voor (uitvoer van) passende deskundigheidsbevordering van medewerkers en zichzelf, informeren van bestuur/directie over het gebruik van de Meldcode etc.

De aandachtsfunctionaris heeft uren voor deze taak via het schoolbrede **taakbeleid**. In overleg met MT is er ruimte voor netwerken en deskundigheidsbevordering.

MT/directie: is verantwoordelijk voor

- de aanwezigheid van een of meerdere aandachtsfunctionarissen.
- het scheppen van voorwaarden zodat de aandachtsfunctionaris zijn/haar werk kan doen.
- het scheppen van voorwaarden zodat deskundigheidsbevordering van de personeelsleden mogelijk is.
- Budget beschikbaar stellen voor het uitvoeren van de taak van de aandachtsfunctionaris, en de bekostiging van deskundigheidsbevordering van het team.

Beslissen over wel of niet melden bij Veilig Thuis

De IB'er en TL beslissen samen of een melding bij Veilig Thuis plaats moet vinden. Wanneer er binnen IB en TL geen overeenstemming is over de melding neemt de directeur de uiteindelijke beslissing.

Kennis van specifieke vormen van geweld

Kennis van specifieke vormen van geweld is van belang. Het kan gaan om kennis van ouderenmishandeling. Bijvoorbeeld wanneer ouders aangeven dat het zwaar is met de mantelzorg van hun ouders; als grootouders de dagelijkse zorg voor hun kleinkinderen hebben en hier moeite mee krijgen of hebben of als pubers dan wel jongvolwassenen op een dusdanige

manier contact hebben met hun grootouders dat hier zorgen over ontstaan (teveel moeten zorgen voor, opeens veel op bezoek gaan en een ander uitgavepatroon krijgen etc.).

Echter, de belangrijkste kennis van specifieke vormen van geweld, betreft eengerelateerd geweld, huwelijksdwang of achterlating en meisjesbesnijdenis. In situaties waar sprake kan zijn van deze specifieke vormen van geweld is het van belang om niet op de standaardwijze de stappen van de meldcode te doorlopen. Een direct gesprek met de betreffende ouder(s), of familieleden kan het kind/de jeugdige of een volwassene in acuut gevaar brengen.

Indien er binnen de Calvijnsschool vermoedens zijn van eengerelateerd geweld of vrouwelijke genitale verminking worden de volgende stappen genomen:

1. Informeren van de IB'er
2. Overleggen met de aandachtsfunctionaris
3. Samen besluiten welke (externe) deskundige(-n) geraadpleegd moet worden.
4. Met de extern deskundige wordt nagegaan welke stappen genomen kunnen worden, waarbij de veiligheid van de betrokkenen steeds opnieuw met de deskundige wordt gewogen. Indien nodig kunnen de stappen binnen een zéér korte tijd doorlopen worden.
5. Denk aan een veiligheids- en/of ontsnappingsplan.
6. Blijf zo veel mogelijk in gesprek met het slachtoffer en vraag na wat de ernstig mogelijk consequenties zijn als bepaalde stappen genomen worden.

De Calvijnsschool haalt de expertise over EGG bij:

Gemeentelijk team : CJG (tel 0318 538 222)
Veilig Thuis : Veilig Thuis Utrecht (tel 0800 2000)
Spoedeisende zorg : Ziekenhuis Gelderse Vallei (0318 434 343)
Politie : noodsituaties 112, anders: 0900-8844
Pharos : www.pharos.nl (VGV)

Deskundigheidsbevordering

Binnen onze organisatie hebben we te maken met gezinnen waar het niet veilig is en er (bijna) sprake is van verwaarlozing of geweld. Het vraagt veel van onze medewerkers om alert te blijven op signalen van zorg, zorgen met ouders of kinderen te bespreken en een positieve werkrelatie te houden. Om de medewerkers hierin te steunen, organiseert de aandachtsfunctionaris i.s.m. het MT regelmatig deskundigheidsbevordering. Binnen de Calvijnsschool besteden we aandacht aan geweld in afhankelijkheidsrelaties:

- aandacht voor het protocol op bouwgroepvergaderingen
- aandacht voor dit onderwerp tijdens groepsbespreking en leerlingbespreking
- stimuleren van het lezen over dit onderwerp, beschikbaar stellen van lectuur

Verwijsindex

Binnen de regio Food-Valley wordt de verwijsindex nadrukkelijk ingezet als samenwerkings-instrument bij vroegsignalering. Er wordt een signaal afgegeven indien de professional vanuit een hulpvraag bij een jeugdige betrokken is. Deze hulpvraag kan betrekking hebben op coördineren van hulp, ondersteuning in de opvoed- dan wel thuissituatie of als er zorgen zijn m.b.t. de lichamelijke, psychische, sociale of cognitieve ontwikkeling van de jeugdige. Doel hiervan is om met andere convenantpartijen te komen tot een effectieve gezamenlijke aanpak van de problemen van jeugdigen, in het bijzonder door gebruik te maken van de verwijsindex op grond

van de Jeugdwet. Op deze manier wordt er naar gestreefd om in een zo vroeg mogelijk stadium de samenwerking met en rondom een gezin tot stand te brengen.

Op basis van organisatiekeuzes heeft IB een gezamenlijk account voor de verwijzindex.

De directeur heeft de rechten van instantiebeheerder en is daarmee verantwoordelijk voor het doorvoeren van mutaties in de accounts en het monitoren van het gebruik van de verwijzindex binnen de Calvijnschool.

Alle signalen dienen in context van het kind/gezin/de omstandigheden gewogen te worden!

Gegevens delen

Het moet ten allen tijde duidelijk zijn welke gegevens op welke plek worden opgeslagen, alsook de reden waarom die specifieke informatie wordt verwerkt. Hierin heeft de privacy-coördinator de verantwoordelijkheid.

Mondelinge toestemming is rechtsgeldig, mits het ondubbelzinnig duidelijk is dat ouders en/of jongere begrijpen voor welke organisatie er toestemming wordt gegeven om de informatie uit te wisselen. Dat betekent dat er goed uitgelegd moet worden wat het doel is, welke informatie er wordt gegeven, dan wel wordt ontvangen én welke vorm van overleggen voor de betrokkenen de meest prettige manier is om deze informatie uit te wisselen (via de mail, telefonisch, in rondetafelgesprek of op een andere manier). Als ouders en de jongere (vanaf 12 jaar) aangeven het goed te begrijpen, wordt aangegeven dat hun toestemming opgenomen wordt in hun dossier, zodat daarover geen verwarring kan ontstaan.

Meldplicht en meldrecht in relatie tot beroepsgeheim

Door methodisch te handelen worden betrokkenen op een open en transparante wijze door de professional meegenomen in de signalen, zorgen, stappen en afwegingen welke in het signaleringsproces worden gedaan. Indien de betrokkenen de zorg niet weg kunnen nemen of (nog) niet in staat zijn om hulp te accepteren, kan er een situatie ontstaan dat het beroepsgeheim doorbroken moet worden. Dit is het geval wanneer de signalen het vermoeden geven van huiselijk geweld en/of kindermishandeling en de zorgen niet weggenomen worden of niet goed gededuid kunnen worden. Veilig Thuis is de organisatie dit de situatie verder kan onderzoeken.

Meldplicht

De Calvijnschool gebruikt voor het afwegingskader het afwegingskader onderwijs. Bij situaties van acute onveiligheid, structurele onveiligheid, disclosure of onduidelijkheid in de situatie is het wettelijk noodzakelijk met Veilig Thuis overleg te voeren en een melding te doen.

Wanneer zelf hulp bieden of organiseren mogelijk is, zal in overleg met Veilig Thuis worden vastgesteld wie en hoe deze hulp wordt vormgegeven en uitgevoerd.

Om te beoordelen of een situatie onveilig is of niet zullen wij contact opnemen met Veilig Thuis, als het voor ons niet duidelijk is.

Meldrecht

Het meldrecht geldt in alle situaties waarin een persoon zich vermoedelijk in een onveilige situatie bevindt (waaronder acute- of structurele onveiligheid). De Wet meldcode huiselijk geweld

en kindermishandeling geeft professionals het recht om zónder toestemming van betrokkenen een melding te doen bij Veilig Thuis en daarmee vertrouwelijke informatie te delen zonder toestemming van de betrokkenen. Dit meldrecht is opgenomen in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning van 2015 (art. 5.2.6 WMO). Voorwaarde is dat afweging zorgvuldig is genomen na Collegiale consultatie en bespreking met IB en TL.

Voorafgaand aan de melding moet het voornemen met betrokkenen zijn gedeeld. Indien dit niet mogelijk is, dient de reden of dienen de redenen zorgvuldig geregistreerd te worden.

Informatieverstrekking aan derden

Algemeen

Indien er informatie wordt opgevraagd, is er in aantal gevallen een plicht en in andere gevallen een recht om informatie te delen. Wanneer de informatie telefonisch wordt opgevraagd, heeft het de voorkeur om de informatie niet direct aan de telefoon te delen: daar waar mogelijk zal er eerst intern gekeken worden naar de vragen van de vraagsteller. Op die manier kan er vanuit de verschillende bronnen zo volledig mogelijke informatie worden geven. De informatie wordt ook aan de jeugdige (12+) en de ouders verstrekt.

Veilig Thuis

Wanneer Veilig Thuis vanuit een onderzoek om informatie vraagt, hebben professionals het recht om zónder toestemming informatie te geven over het welbevinden van de leerling.

Binnen de Calvijnschool is de afspraak dat alle telefonische contacten vanuit Veilig Thuis, of andere organisaties naar de betrokken IB'er worden doorverwezen. De direct betrokken beroepskracht wordt door de aandachtsfunctionaris geconsulteerd. Per situatie kan vervolgens besloten worden wie de vervolcontacten op zich neemt.

Jeugdbeschermer

Wanneer een jeugdbeschermer van een gecertificeerde instelling om informatie vraagt, hebben professionals de plicht om informatie te geven over het welbevinden van de leerling. Ook hier geldt dat informatie bij voorkeur schriftelijk wordt verstrekt. Wanneer bijvoorbeeld een jeugdbeschermer de informatie met spoed nodig heeft (bijvoorbeeld om een situatie op veiligheid in te schatten), geeft de IB'er de informatie telefonisch en verzoekt de jeugdbeschermer om de verstrekte informatie via de mail terug te koppelen. Op die manier kan er ook naderhand nog geverifieerd worden of de informatie goed is overgekomen.

Dossiervorming

Alle informatie van een meldcode-traject wordt door de IB'er geregistreerd op de IB-schijf.

Op de volgende manier wordt aangegeven dat het om de meldcode gaat en de bijbehorende stappen:

- Er wordt een mapje aangemaakt met de naam van de betreffende leerling/gezin.
- Hierbinnen wordt het mapje 'meldcode' aangemaakt.
- Alleen IB en de directeur heeft inzage in deze map.

Evalueren

Na het afsluiten van de meldcodestappen zal er in principe met de betrokken medewerkers en met de ouders worden nabesproken hoe ieder dit signaleringsproces heeft ervaren en welke

leerpunten geformuleerd kunnen worden ter verbetering van dit signaleringsproces binnen onze organisatie. Dit doen we bij iedere gevolgde procedure meldcode waarbij ouders betrokken zijn. Initiatief tot deze evaluatie wordt genomen door betrokken IB'er maximaal 8 weken nadat de meldcode is afgesloten.

Ieder jaar vindt een interne evaluatie plaats op het gehele meldcodeproces. De verantwoordelijkheid voor deze evaluatie ligt bij de aandachtsfunctionaris en vindt plaats met de directeur.

Het volgende wordt bijgehouden door de aandachtsfunctionaris:

- Overzicht gestarte meldcodes met startdatum en uitkomst van de stappen

Tevens wordt tijdens de jaarlijkse evaluatie vastgesteld hoe de deskundigheidsbevordering voor het komend jaar wordt vormgegeven voor zowel de aandachtsfunctionaris(sen) als de medewerkers.

Bijlagen

- Afwegingskaders onderwijs
- Handelingskader Huiselijk Geweld en Kindermishandeling onderwijs
- Signaleringslijst 4-12 jarigen